

PEDOSFÉRA

-je najmladšia geosféra

-vzniká z hornín pôsobením tzv. pôdotvorných činiteľov

Pôdotvorné činitele:

1. Podnebie - ovplyvňuje teplotné a vodné pomery
2. Materská hornina - hornina, z ktorej pôda vznikla, označujeme ju písmenom C
3. Voda – celoročne alebo občas premokruje pôdu
4. Reliéf - určuje orientáciu voči Slnku
5. Rastlinstvo a živočíšstvo - ovplyvňuje množstvo humusu (označujeme A) v pôde
6. Človek - ovplyvňuje pôdu najmä v poľnohospodárstve (Zavlažovanie, hnojenie, prevzdušňovanie)
7. Čas - ako dlho tieto činitele na pôdu a jej vznik a vývoj pôsobia

Pôda – je najvrchnejšia časť zemskej kôry

-je živiteľkou ľudstva

Pedológia – vedná disciplína, ktorá sa zaoberá štúdiom pôd (zložením, stavbou)

Pedogeografia - vedná disciplína, ktorá sa zaoberá výskytom konkrétnych typov pôd

ZLOŽENIE pôdy:

1. živá zložka – nazýva sa aj pôdny edafón - patrí sem: krt, dážd'ovka, korene rastlín, korene stromov

2. neživá zložka, ktorá sa delí na:

a.) **organickú zložku** – tvorí ju humus

b.) **anorganickú zložku** – pôdny vzduch, pôdna voda, horniny, apod.

VLASTNOSTI pôdy:

1. Úrodnosť pôdy – vlastnosť, ktorá závisí od množstva **Humusu**

-môže byť: a.) **Prirodzená** (napr. les, lúkas)

b.) **Kultúrna** (napr. polia, záhrady)

2. Zrinitosť (= Textúra) – veľkosť zrníčok v pôde

-zrníčka v pôde majú rôznu veľkosť (ak je veľkosť zrníčok do 2 mm – pôda je jemnozemná, ak je veľkosť nad 2 mm pôda je skalnatá/kamenistá)

-Podľa zrinitosti rozlišujeme **Pôdne DRUHY**:

a.) Ílovitá pôda – najťažšia

b.) Hlinitá pôda - najúrodnejšia

c.) Piesočnatá pôda – veľa pôdneho vzduchu - najľahšia

3. Štruktúra pôdy (= Hrudkovitosť) – najúrodnejšia je tzv. drobnohrudkovitá pôda

4. Pôdna reakcia – určuje sa pH hodnota pôdy

-kyslá pôda,

-zásaditá pôda

-neutrálna pôda